

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11764/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0282 (NLE)

PROBA 25
AGRI 399
WTO 104

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	11. heinäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 398 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Bosnia ja Hertsegovinan liittymiseen oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevaan vuoden 2015 kansainväliseen sopimukseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 398 final.

Liite: COM(2023) 398 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.7.2023
COM(2023) 398 final

2023/0282 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Bosnia ja Hertsegovinan liittymiseen oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevaan vuoden 2015 kansainväliseen sopimukseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta Bosnia ja Hertsegovinan hallituksen liittyessä oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevaan kansainväliseen sopimukseen, jäljempänä 'sopimus'.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskeva kansainvälinen sopimus

Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan kansainvälisen sopimuksen, jäljempänä 'sopimus', tarkoituksena on i) saavuttaa yhdenmukaisuus oliiviöljyjen, oliivin puristemassaöljyjen ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien fysikaalis-kemiallisiin ja aistinvaraisiin ominaisuuksiin liittyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä lainsäädännössä, jotta ehkäistään kaupan esteitä, ii) harjoittaa fysikaalis-kemiallisten ja aistinvaraisten ominaisuuksien testaukseen liittyvää toimintaa, jotta saataisiin lisää tietoa oliivituotteiden koostumuksesta ja laatuominaisuuksista ja voitaisiin sen myötä konsolidoida kansainvälisiä standardeja, ja iii) lujittaa kansainvälisen oliivineuvoston roolia huippuosaamisen foorumina kansainvälisessä tiedeyhteisössä oliivien ja oliiviöljyn alalla.

Sopimuksen uusittu versio tuli voimaan 1. tammikuuta 2017.

Euroopan unioni on sopimuksen osapuoli.¹

2.2. Jäsenneuvosto

Kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvosto, jäljempänä 'jäsenneuvosto', on kansainvälisen oliivineuvoston ylin vallankäyttäjä ja päätöksentekoeelin. Se käyttää kaikkia toimivaltuuksia ja vastaa kaikista tehtävistä, jotka ovat tarpeen sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sopimuksen osapuolena Euroopan unioni on kansainvälisen oliivineuvoston jäsen ja edustettuna jäsenneuvostossa. Jäsenneuvoston päätökset uuden jäsenen liittymisestä tehdään yksimielisesti. Sopimuksen 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa määrätään, että jos yksimielisyyteen ei päästä jäsenneuvoston puheenjohtajan asettamassa määräajassa, jäseniä pyydetään äänestämään päätöksestä. Päätös katsotaan hyväksytyksi, kun se on saanut äänet vähintään jäsenten enemmistöltä, jonka osuus on vähintään 86 prosenttia jäsenten osallistumiskiintiöistä.

Kansainvälisessä oliivineuvostossa on nykyään 18 jäsentä, ja Euroopan unionilla on 650 osallistumiskiintiötä yhteensä 1 000:sta.

2.3. Jäsenneuvoston suunniteltu säädös

Koska Bosnia ja Hertsegovina teki 22. helmikuuta 2023 virallisen hakemuksen sopimukseen liittymisestä, jäsenneuvoston odotetaan tekevän jossakin sen tulevassa kokouksessa tai jäsenneuvoston kirjeenvaihdolla tapahtuvassa päätöksentekomenettelyssä päätöksen Bosnia ja Hertsegovinan liittymisestä.

¹ Neuvoston päätös (EU) 2016/1892, annettu 10 päivänä lokakuuta 2016, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 293, 28.10.2016, s. 2), ja neuvoston päätös (EU) 2019/848, annettu 17 päivänä toukokuuta 2019, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 139, 27.5.2019, s. 1).

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on vahvistaa Bosnia ja Hertsegovinan sopimukseen liittymisen ehdot sopimuksen 29 artiklan mukaisesti.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuksen osapuolia sitova, sillä se muuttaa päätöksenteon tasapainoa jäsenneuvostossa sellaisten päätösten osalta, jotka tehdään sopimuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilman yksimielisyyttä.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Vaikka oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien ala on Bosnia ja Hertsegovinassa edelleen suppea, sen kehittämiseen on mahdollisuuksia alueella, jolla oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien tuotannolla ja kulutuksella on pitkät perinteet.² Bosnia ja Hertsegovinan maatalousalan lisäarvon (% suhteessa BKT:hen) ilmoitettiin olevan 5,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2021³, ja maa on voimakkaasti sitoutunut lisäämään oliivintuotannon osuutta.

Ottaen huomioon, että oliivialan tuotteiden kulutus on kasvussa Bosnia ja Hertsegovinassa ja maa aikoo kehittää myös tuotantoaan, Bosnia ja Hertsegovinan liittyminen sopimukseen tietyin ehdoin vahvistaa kansainvälistä oliivineuvostoa erityisesti siltä osin kuin on kyse yhdenmukaisuuden saavuttamisesta oliivituotteiden ominaisuuksiin liittyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä lainsäädännössä kaupan esteiden ehkäisemiseksi. Liittyminen vastaa unionin politiikan tavoitteita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013⁴ II osan II osaston mukaisten, maataloustuotteiden kaupan pitämistä koskevien vaatimusten osalta.

Jäsenneuvostossa hyväksyttävässä päätöksessä vahvistetaan Bosnia ja Hertsegovinan liittymisehdot kansainvälisen oliivineuvoston osallistumiskiintiöiden sekä liittymiskirjan tallettamisen määräajan osalta.

Jäsenten osallistumiskiintiöt, joita käytetään jäsenten rahoitusosuuksien ja äänioikeuksien määrittämiseen, lasketaan sopimuksen 11 artiklassa määrätyn kaavan mukaisesti. Unioni varmistaa, että tätä kaavaa käytetään määritettäessä Bosnia ja Hertsegovinan osallistumiskiintiöt.

Unioni tukee sellaista liittymiskirjan tallettamisen määräaika, joka mahdollistaa Bosnia ja Hertsegovinan pian tapahtuvan liittymisen. Jos liittymiskirjan tallettaminen viivästyy, unioni voi jäsenneuvoston myöhemmin hyväksymissä päätöksissä tukea liittymiskirjan tallettamiselle asetetun määräajan jatkamista.

Ottaen huomioon kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvoston päätöksentekomenettely Bosnia ja Hertsegovinan liittymisehtojen vahvistamiseen tarvitaan unionin kanta.

² Kansainvälisen oliivineuvoston tietojen mukaan syötäviksi tarkoitettujen oliivien vuotuinen tuotanto Bosnia ja Hertsegovinassa oli noin 1 000 tonnia markkinointivuonna 2019/2020, joten se oli kasvanut merkittävästi edellisiin markkinointivuosiiin verrattuna (noin 500 tonnia).

³ Maailmanpankin kehitysindikaattoreita koskevan kokoelman mukaan.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671).

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä "sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita".

Ilmaisu "säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia" kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka "voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa".⁵

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Jäsenneuvosto on sopimuksella eli oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevalla kansainvälisellä sopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka jäsenneuvoston on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunnitellulla säädöksellä on oikeusvaikutuksia erityisesti siksi, että se vaikuttaa päätöksenteon tasapainoon jäsenneuvostossa sellaisten päätösten osalta, jotka hyväksytään sopimuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilman yksimielisyyttä.⁶

Suunnitellulla asiakirjalla ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteisteen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

⁶ Jäsenneuvoston hyväksymät säädökset, jotka koskevat oliiviöljyn kaupan pitämisen vaatimuksia, voidaan hyväksyä ilman yksimielisyyttä, ne ovat sitovia kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ja ne voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin lainsäädäntöön erityisesti seuraavien osalta: asetukseen (EU) N:o 1308/2013 perustuvat delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Bosnia ja Hertsegovinan liittymiseen oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevaan vuoden 2015 kansainväliseen sopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskeva vuoden 2015 kansainvälinen sopimus, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin unionin puolesta neuvoston päätöksen (EU) 2016/1892 mukaisesti 18 päivänä marraskuuta 2016 sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan päätökseen myöhemmin. Sopimus tuli sen 31 artiklan 2 kohdan mukaisesti väliaikaisesti voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017, ja se tehtiin unionin puolesta 17 päivänä toukokuuta 2019 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2019/848¹.
- (2) Sopimuksen 29 artiklan mukaan kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvosto, jäljempänä 'jäsenneuvosto', vahvistaa ehdot jonkin hallituksen liittymiselle sopimukseen.
- (3) Bosnia ja Hertsegovinan hallitus on virallisesti hakenut sopimukseen liittymistä. Tämän vuoksi jäsenneuvostoa olisi kehotettava vahvistamaan jossakin sen tulevassa kokouksessa tai jäsenneuvoston kirjeenvaihdolla tapahtuvassa päätöksentekomenettelyssä Bosnia ja Hertsegovinan liittymisehdot kansainvälisen oliivineuvoston osallistumiskiintiöiden sekä liittymiskirjan tallettamisen määräajan osalta.
- (4) Ottaen huomioon, että oliivialan tuotteiden kulutus on kasvussa Bosnia ja Hertsegovinassa ja maa aikoo kehittää myös tuotantoaan, Bosnia ja Hertsegovinan liittyminen sopimukseen tietyin ehdoin voisi vahvistaa kansainvälistä oliivineuvostoa erityisesti siltä osin kuin on kyse yhdenmukaisuuden saavuttamisesta oliivituotteiden ominaisuuksiin liittyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä lainsäädännössä kaupan esteiden ehkäisemiseksi.
- (5) On aiheellista määrittää kanta, joka otetaan unionin puolesta jäsenneuvostossa, koska hyväksyttävillä päätöksillä on oikeusvaikutuksia unioniin siksi, että ne muuttavat päätöksenteon tasapainoa jäsenneuvostossa sellaisten päätösten osalta, jotka tehdään sopimuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilman yksimielisyyttä,

¹ Neuvoston päätös (EU) 2019/848, annettu 17 päivänä toukokuuta 2019, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 139, 27.5.2019, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvostossa jossakin sen tulevassa kokouksessa tai jäsenneuvoston kirjeenvaihdolla tapahtuvassa päätöksentekomenettelyssä unionin puolesta otettava kanta Bosnia ja Hertsegovinan hallituksen sopimukseen liittymistä koskeviin ehtoihin esitetään liitteessä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*